

Intrastat-tiedonantorasite vuonna 2014

Sisällys

Tavoitteena kevyempi tilastotiedonkeruu	3
<i>Mitä Intrastat on?</i>	3
<i>Automatisoidut järjestelmät helpottavat ilmoittamista</i>	4
Vertailu vuosien 2008 ja 2014 tiedonantorasituksen välillä	5
Intrastat-rasitekyselyn tuloksia	6
Muutostoimenpiteet Intrastat-ilmoittamisen keventämiseksi	8
EU-maiden Intrastat-järjestelmien vertailu	10

Tutkimuksen toteuttamiseen ovat osallistuneet Olli-Pekka Penttilä, Pekka Tanhua, Juho Keva, Andrea Lardot-Koivusalo ja Terttu Tähtivaara Tullin tilastoinnista.

Tavoitteena kevyempi tilastotiedonkeruu

Sujuva asiointi viranomaisten kanssa on yrityksille tärkeä kilpailutekijä. Euroopan unioni asetti vuonna 2007 toimintaohjelman, jonka tavoitteena oli vähentää EU-lainsäädännön yrityksille aiheuttamaa hallinnollista työtä 25 prosenttia vuoteen 2012 mennessä. Tavoitteeseen oli tarkoitus päästä yksinkertaistamalla säädöksiä ja edistämällä sähköisten asiointimuotojen käyttöä. Suomessa toteutettiin yritysten hallinnollisen taakan vähentämishjelma vuosina 2009-2012¹. Toimintaohjelman tavoitteen oli vähentää yritysten hallinnollista taakkaa vuoden 2006 tasoon verrattuna 25 prosenttia vuoden 2012 loppuun mennessä EU tavoitteiden mukaisesti.

Suomessa Tullin vastuulla oleva EU-jäsenmaiden välisen kaupan Intrastat-tilastointi oli yksi EU:n toimenpideohjelman keventämisen kohteista. Tiedonantovelvollisten määrää on lainsäädäntötoitse pienennetty ja tiedonkeruumenettelyitä pyritään edelleen automatisoimaan. Tulli arvioi, että Intrastat-tiedonkeruun yrityksille aiheuttama hallinnollinen taakka väheni ohjelman aikana 17 % vuoden 2006 tasosta.

Tullin tilastointi mittasi syyskuussa 2008 ja marraskuussa 2014 Intrastat-tilastoinnin yrityksille aiheuttamaa rasitetta ja kartoitti tietojen toimittamisen ongelmakohtia. Tullin tilastoinnin tiedossa ei ole muuta Intrastat-tilastoviranomaista, joka olisi toteuttanut sekä alkutilanne- että seurantamittaukset. Suomessa toteutettiin molemmat mittaukset osana EU:n rahoittamia projekteja.

Mitä Intrastat on?

Aiemmin kaikki tavaroiden ulkomaankaupan tilastointi tapahtui tulliselvityksissä annettujen tietojen avulla. Kun tullimuodollisuudet EU:n jäsenmaiden väliltä poistuivat vuonna 1993, luotiin jäsenmaiden välistä kauppaa kuvaamaan tilastollinen Intrastat-järjestelmä. Suomi liittyi järjestelmään jäsenyyden myötä vuonna 1995.

Suomessa on noin 68 000 yritystä, jotka käyvät tavarakauppaa muiden EU-maiden kanssa. Näistä 5716 yritystä oli vuoden 2014 lopussa Intrastat-tiedonantovelvollisia. Otokseen tulevat yritykset valitaan niiden EU-tavarakaupan arvon perusteella.

Tiedonantovelvolliset ilmoittavat kuukausittain tiedot kaupankäynnistään EU:n sisällä Tullille, joka laatii sisä- ja ulkokaupan tiedoista Suomen virallisen tavaroiden ulkomaankauppatilaston. Tilastotiedot lähetetään kuukausittain myös EU:n tilastotoimistolle Eurostatille.

Tullin julkaisemia ulkomaankauppatilastoja tarvitsevat julkisen ja yksityisen sektorin päätöksentekijät, suunnittelijat ja tutkijat esimerkiksi EU:n sisämarkkinoiden ja kansantalouden kehityksen seurantaan, kauppapolitiikkaa koskevien neuvottelujen valmisteluun sekä maksutasetilaston ja kansantalouden tilinpidon laadintaan. Yritykset puolestaan hyödyntävät tilastotietoja markkinatutkimuksissa ja kaupallisten strategioiden kehittämisessä.

¹ http://www.tem.fi/yritykset/yritysten_saantelytaakan_vahentaminen/hallinnollinen_taakka

Automatisoidut järjestelmät helpottavat ilmoittamista

Tulli selvitti tiedonantorasitusta tiedonantajille suunnatulla kyselyllä marraskuussa 2014. Kysely toteutettiin samanlaisena kuin syyskuussa 2008, jotta tiedot olisivat vertailukelpoiset. Ilmoitustavoittain laskettiin yhtä nimikeriviä kohden kulutettu aika, joka kerrottiin nimikerivilukumäärillä. Näin muodostettiin vertailukelpoiset henkilötyövuodet (htv) eri vuosille. Vain vuosien 2008 ja 2014 tiedot perustuvat mittaukseen. Henkilötyövuodet laskettiin jakamalla kokonaistuntimääräluvulla 1710, joka oli Elinkeinoelämän keskusliiton arvion mukaan palkansaajien keskimääräinen vuosityötuntien määrä vuonna 2008². Samaa jakajaa käytettiin kummallekin tutkimusvuodelle.

Intrastat-tilastoilmoitus voidaan antaa usealla eri tavalla. Sähköisiä ilmoitustapoja ovat Internetin kautta toimiva TYVI-palvelu, sähköpostin liitteenä toimitettava Ascii-tiedosto ja EDIFACT-tilastosanoma. Toistaiseksi on vielä mahdollista toimittaa Intrastat-ilmoitus myös paperilomakkeella. Kaikilla TYVI-palvelua käyttävillä Intrastat-tiedonantajilla oli mahdollisuus vastata kyselyyn Internetissä koko marraskuun 2014 ajan. Osa muita ilmoitustapoja käyttävistä Intrastat-tiedonantajista sai saman kyselyn sähköpostitse. Kyselyn tuloksia käytetään apuna Intrastat-tiedonkeruuta kehitettäessä.

Paperilomakkeella ilmoittavat käyttivät nimikeriviä kohden aikaa 22 minuuttia (10 min v.2008), TYVI-palvelun käyttäjät 3 minuuttia (3 min v.2008) ja muita sähköisiä ilmoitustapoja käyttävät puoli minuuttia (1,5 minuuttia v.2008). Vuodesta 2008 paperilomakkeella ilmoittajien nimikeriviä kohti kuluttama aika kaksinkertaistui. Nimikeriviä kohden eniten aikaa käyttivät pienet 1-5 nimikerivin paperi-ilmoittajat, joilla tuonnissa valmisteluun ja täyttämiseen kului keskimäärin 108 minuuttia per nimikerivi (23 min v.2008) ja viennissä 207 minuuttia (35 min v.2008). Keskimäärin Intrastat-ilmoituksen tekemiseen kului yrityksissä 4 tuntia 2 minuuttia kuukaudessa (3 t 45 min v.2008).

Rivikohtaisten erojen taustalla on se, että sähköisten ilmoittamistapojen käyttäjät ovat integroineet Intrastat-tilastoinnin osaksi omia tietojärjestelmiään, jolloin ilmoittaminen on vaivatonta ja nopeaa. Kolmansien maiden kanssa kauppaa käyvät yritykset, jotka tekevät tulli-ilmoituksensa sähköisesti, voivat käyttää samoja menettelytapoja myös tilasto-ilmoittamiseen.

Vuonna 2014 Intrastat-ilmoittamisesta kertyi yrityksille kaikkiaan 212,6 henkilötyövuoden verran työtä. Vuonna 2008, jolloin ilmoittajia oli enemmän ja sähköisiä ilmoittajia vähemmän, yritykset käyttivät Intrastat-ilmoittamiseen 211,3 henkilötyövuotta. Rasite oli kasvanut vuonna 2014, joka oli odotusten vastainen tulos.

Intrastat-otosta sääntelevää EU-asetusta ollaan uusimassa, mutta se tulee voimaan vasta 2019 - 2020. Uuden asetuksen johdosta EU-tuonnin tiedonantovelvollisten määrä tulee pieneneen ja kokonaisrasitus tulee vähenemään vuonna 2020. Lisäksi neuvonnalla ja opastuksella edistetään edelleen sähköisen asiointin käyttöä.

² EK Työaikakatsaus 2008

Vertailu vuosien 2008 ja 2014 tiedonantorasituksen välillä

Vuonna 2014 Intrastat-otoksessa oli 5716 yritystä³, kun vuonna 2008 otos oli 7985 yritystä. Tiedonantovelvollisten yritysten ilmoittamat nimikerivimäärät olivat kasvaneet vuodesta 2008 noin 22 %. Kokonaisnimikerivimäärä vuonna 2014 (8,9 milj. riviä) oli 1,6 miljoonaa riviä suurempi kuin vuonna 2008 (7,3 milj. riviä). Kuukausittaiset nimikerivimäärät olivat kasvaneet sähköisiä ilmoitustapoja käyttävillä yrityksillä, kun taas paperi-ilmoittajaa kohden kuukausittaiset rivimäärät olivat hieman laskeneet. Tiedonantovelvollisten yritysten lukumäärän vähentymisestä huolimatta nimikerivimäärä oli kasvanut reilusti, joka selittää pääosin Intrastat-tiedonantorasitteen pienen kasvun. Toisena merkittävänä muutoksena oli ilmoittamiseen käytetyn ajan kasvu kahdeksalla prosentilla.

Taulukon 1 mukaan paperilomakkeella ilmoittavien yritysten osalta tiedonantorasite oli laskenut 14,3htv vuoteen 2008 verrattuna ja muita sähköisiä ilmoitustapoja käyttävien yritysten osalta rasite oli laskenut 15,2htv. Mutta TYVI-palvelun välityksellä ilmoittavien yritysten rasite oli puolestaan kasvanut 30,9htv. TYVI-palvelussa siirryttiin vuonna 2011 KATSO-tunnistuksen⁴ käyttöön, joka on lisännyt yritysten tiedonantorasitetta. Intrastat-ilmoitusten nimikerivilukumäärien kasvusta johtuen yritysten rasite oli kasvanut 1,4htv vuodesta 2008, mutta oli 17 % pienempi kuin vuonna 2007.

Taulukko 1. Intrastat-ilmoittamisen tiedonantorasite henkilötövuosina ilmoitustavoittain 2007, 2008 ja 2014

Ilmoitustapa nimikeriviä kuukaudessa (nr/kk)	Vuosi 2007	Vuosi 2008	Vuosi 2014	v2014 vs v2008
	htv*	htv*	htv*	htv*
Tyvi 1-2 nr/kk	5,5	4,1	6,6	2,4
Tyvi 3-5 nr/kk	13,8	11,4	13,2	1,7
Tyvi 6-10 nr/kk	19,8	19,0	15,6	-3,5
Tyvi 11-20 nr/kk	53,4	21,9	21,4	-0,5
Tyvi 21-50 nr/kk	9,4	31,8	30,6	-1,2
Tyvi 51-100 nr/kk	14,9	15,5	19,8	4,2
Tyvi 101-200 nr/kk	12,4	13,7	11,9	-1,7
Tyvi 201-400 nr/kk	6,6	6,1	7,0	0,9
Tyvi 401 nr/kk tai yli	23,3	26,0	54,6	28,6
Muu sähköinen 1-20 nr/kk	26,4	10,6	3,0	-7,6
Muu sähköinen 21 nr/kk tai yli	15,5	16,4	8,8	-7,6
Paperilomake 1-5 nr/kk	12,1	6,7	12,0	5,3
Paperilomake 6-20 nr/kk	21,4	8,3	5,1	-3,2
Paperilomake 21 nr/kk tai yli	21,0	19,6	3,3	-16,3
Yhteensä	255,4	211,3	212,6	1,4

*htv=henkilötövuosi

³ Lukumäärä on Intrastat-tiedonantovelvollisten yritysten lukumäärä kyseisen vuoden lopussa.

⁴ <http://www.vero.fi/katso>

Intrastat-rasitekyselyn tuloksia

Kyselyyn vastasi yhteensä 710 Intrastat-tiedonantajaa (1180 kpl v.2008). Kyselyllä tavoitettiin joka kahdeksas ilmoittaja. Vastanneista yrityksistä 589 harjoitti EU-tuontia ja 274 EU-vientiä. Vastanneet yritykset luokiteltiin yrityksen ilmoitustavan ja keskimääräisen kuukausittaisen nimikerivien lukumäärän mukaisesti luokkiin. Ilmoitustavan mukaan yritykset jaettiin kolmeen luokkaan: paperi-, TYVI- tai muu sähköinen Ascii- tai EDIFACT-ilmoittaja. Lisäksi ilmoittajat jaettiin suuriin ja pieniin ilmoittajiin keskimääräisen kuukausittaisen nimikerivien lukumäärän mukaan. Suuriksi ilmoittajiksi luokiteltiin yritykset, jotka ilmoittivat Intrastat-ilmoituksella keskimäärin vähintään 20 nimikeriviä kuukaudessa ja pieniksi yritykset, joilla keskimääräinen nimikerivien lukumäärä kuukaudessa oli alle 20.

Taulukon 2 mukaan Intrastat-ilmoituksen valmisteluun ja täyttämiseen osallistui kyselyyn vastanneissa yrityksissä keskimäärin 1,6 henkilöä ja yritysten ulkopuolella 0,1 henkilöä. Vuonna 2014 vähiten henkilöitä ilmoittamisen valmisteluun ja täyttämiseen osallistui paperilomakkeilla ilmoittavissa yrityksissä. Vielä vuonna 2008 ilmoittamiseen osallistui vähiten henkilöitä TYVI-palvelua käyttävissä yrityksissä. Eniten henkilöitä Intrastat-ilmoituksen valmisteluun ja täyttämiseen osallistui muita sähköisiä ilmoitustapoja eli Ascii-tiedostoa tai EDIFACT-tilastosanomaa käyttävissä yrityksissä.

Taulukko 2. Intrastat-ilmoituksen valmisteluun ja täyttämiseen osallistuvien henkilöiden lukumäärä yrityksissä vuonna 2014

Ilmoitustapa nimikeriviä kuukaudessa (nr/kk)	EU-tuonti		EU-vienti	
	Henkilöä keskimäärin	Joista yrityksen ulkopuolella, %	Henkilöä keskimäärin	Joista yrityksen ulkopuolella, %
Tyvi 1-2 nr/kk	1,1	4,3	1,2	16,7
Tyvi 3-5 nr/kk	2,1	6,7	1,0	2,0
Tyvi 6-10 nr/kk	1,2	16,7	1,2	3,9
Tyvi 11-20 nr/kk	1,4	11,3	1,3	0,0
Tyvi 21-50 nr/kk	1,6	3,8	1,9	1,1
Tyvi 51-100 nr/kk	1,4	9,4	2,2	11,5
Tyvi 101-200 nr/kk	1,4	25,0	1,0	0,0
Tyvi 201-400 nr/kk	1,3	0,0	1,0	0,0
Tyvi 401 nr/kk tai yli	2,4	8,3	2,0	0,0
Muu sähköinen 1-20 nr/kk	1,3	16,7	2,3	22,2
Muu sähköinen 21 nr/kk tai yli	3,4	25,3	3,9	11,4
Paperilomake 1-5 nr/kk	1,3	3,6	1,9	13,3
Paperilomake 6-20 nr/kk	1,6	5,3	2,5	20,0
Paperilomake 21 nr/kk tai yli	1,0	0,0	3,0	0,0

Kyselyn perusteella voidaan arvioida, että Intrastat-ilmoituksen valmisteluun kului kaikissa tiedonantajayrityksissä yhteensä 153,3 henkilötyövuotta (122,5 htv v.2008) ja ilmoituksen täyttämiseen 59,3 henkilötyövuotta (88,8 htv v.2008). Intrastat-ilmoituksen valmisteluun kuluva aika oli kasvanut yhtä paljon kuin Intrastat-ilmoituksen täyttämiseen kuluva aika oli vähentynyt.

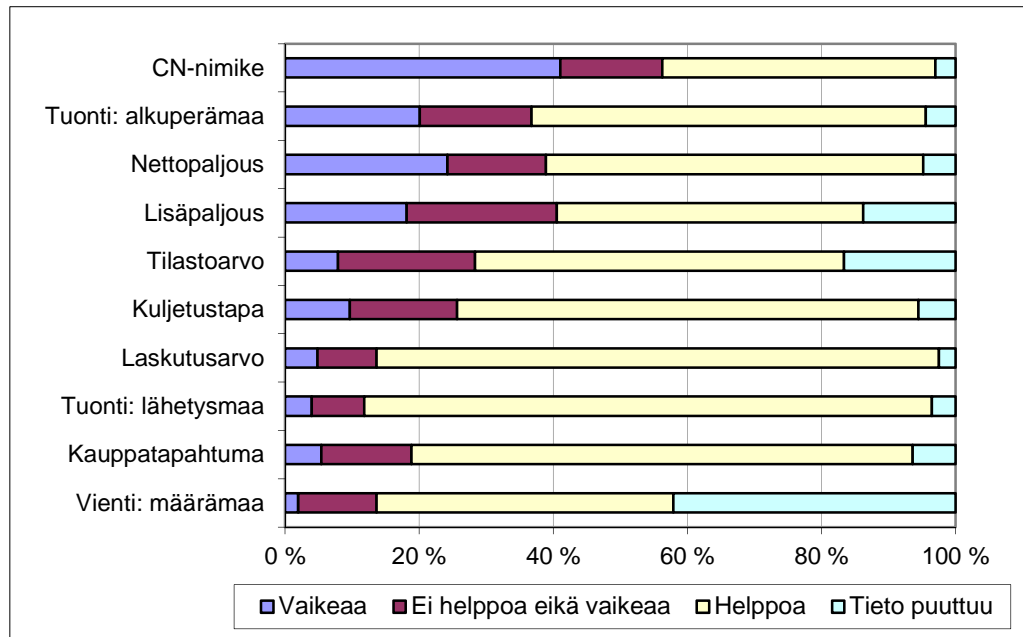
Pääsääntöisesti suuria nimikerivimääriä ilmoittavissa yrityksissä käytettiin vähiten aikaa Intrastat-ilmoituksen valmisteluun ja täyttämiseen nimikeriviä kohden. Paperilomakkeella ilmoittavat käyttivät nimikeriviä kohden aikaa 20 minuuttia (10 min v.2008), TYVI-palvelun käyttäjät 2,8 minuuttia (3 min v.2008) ja muita sähköisiä ilmoitustapoja käyttävät puoli minuuttia (1,5 min v.2008). Vuodesta 2008 paperilomakkeella ilmoittavien nimikeriviä kohti kuluttama aika kaksinkertaistui. Taulukon 3 mukaan nimikeriviä kohden eniten aikaa käyttivät pienet 1-5 nimikerivin paperi-ilmoittajat, joiden valmisteluun ja täyttämiseen tuonti-ilmoituksissa kului keskimäärin 108 minuuttia per nimikerivi (23 min v.2008) ja vienti-ilmoituksissa 207 minuuttia (35 min v.2008).

Taulukko 3. Intrastat-ilmoituksen valmisteluun ja täyttämiseen kuluva aika keskimäärin nimikeriviä (nr) kohden vuonna 2014

Ilmoitustapa nimikeriviä kuukaudessa (nr/kk)	EU-tuonti			EU-vienti		
	Minuuttia/nimikerivi		Ilmoittaja	Minuuttia/nimikerivi		Ilmoittaja
	Valmistelu	Täyttäminen		Valmistelu	Täyttäminen	
Tyvi 1-2 nr/kk	36,7	16,9	611	53,0	20,1	326
Tyvi 3-5 nr/kk	25,2	7,9	668	24,7	9,7	332
Tyvi 6-10 nr/kk	13,7	5,4	738	13,8	4,1	295
Tyvi 11-20 nr/kk	9,2	4,1	774	5,9	2,8	290
Tyvi 21-50 nr/kk	6,8	2,5	715	4,4	2,1	289
Tyvi 51-100 nr/kk	4,3	1,9	330	3,5	1,1	99
Tyvi 101-200 nr/kk	1,9	1,8	178	0,9	0,8	44
Tyvi 201-400 nr/kk	0,3	1,4	86	0,5	1,2	36
Tyvi 401 nr/kk tai yli	1,2	0,2	135	0,4	0,2	59
Muu sähköinen 1-20 nr/kk	7,9	3,1	201	6,6	3,5	80
Muu sähköinen 21 nr/kk tai yli	0,3	0,2	380	0,3	0,1	152
Paperilomake 1-5 nr/kk	81,5	26,7	302	177,5	29,6	89
Paperilomake 6-20 nr/kk	15,5	7,2	165	5,6	1,9	36
Paperilomake 21 nr/kk tai yli	4,8	1,6	61	0,2	0,2	27

Kyselyyn vastanneista 34 % (48 % v.2008) piti Intrastat-ilmoittamista vaivattomana, kun taas 47 % (33 % v.2008) vastaajista koki ilmoittamisen työlääksi. Kuudessa vuodessa Intrastat-ilmoittamisen kokemus oli muuttunut työläämmäksi. Vain kolmessa prosentissa yrityksistä oli tehty ilmoittamista helpottavia laajoja muutoksia viimeisten kolmen vuoden aikana, 37 % yrityksistä vähäisempiä muutoksia ja 60 % ei lainkaan. Vastaukset tehdyistä muutoksista olivat hyvin samanlaiset kuin vuonna 2008.

Kuvassa 1 on esitetty, miten helppona tai vaikeana tiedonantajat kokevat Intrastat-ilmoituksen eri kohtien täyttämisen. Hankalimpana kohtana pidettiin CN-nimikettä, jonka ilmoittamista 41 % vastaajista piti melko tai hyvin vaikeana (39 % v.2008). Toiseksi vaikeimmaksi ilmoitettavaksi kohdaksi nousi nettopaljous, jonka 24 % koki vaikeaksi (16 % v.2008). Tuonnin lähetysmaata ja viennin määräämaata koskevien kohtien täyttö koettiin helpoksi. Tuonnin alkuperämaan ilmoittaminen sen sijaan koettiin hankalampana, 20 % tuontia harjoittavista vastaajista koki alkuperämaan ilmoittamisen melko tai hyvin vaikeaksi (20 % v.2008). Hieman vaikeiksi ilmoittamisessa koettiin lisäpaljoudien ilmoittaminen. Vähiten ongelmia ilmoittamisessa aiheuttivat viennin määräämaan, kauppatapahtuman luonteen ja tuonnin lähetysmaan ilmoittaminen. Myös laskutusarvon, kuljetustavan ja tilastoarvon ilmoittaminen koettiin useimmiten melko tai hyvin helpoksi.

Kuva 1. Intrastat-ilmoituksen eri kohtien täyttämisen helppous tai vaikeus

Muutostoimenpiteet Intrastat-ilmoittamisen keventämiseksi

Vuonna 2008 EU-tuonnin tiedonantovelvollisia olivat yritykset, joiden yhteisöhankeintojen määrä kalenterivuoden aikana oli ylittänyt 200 000 euroa, ja EU-viennin tiedonantovelvollisia olivat yritykset, joiden yhteisötoimitusten määrä oli ylittänyt 300 000 euroa. Vuonna 2014 vastaavat kynnyksarvorajat olivat EU-tuonnissa ja EU-viennissä 500 000 euroa. Näillä otoksilla kerättiin vuonna 2014 EU-tavaratuonnin arvosta 94,3 % (96,2 % v.2008) ja EU-tavaraviennin arvosta 97,4 % (98,3 % v.2008). Pienimpiä yrityksiä on vapautettu Intrastat-tiedonantovelvollisuudesta viime vuosien aikana, kuten taulukosta 4 ilmenee.

Taulukko 4. Intrastat-tiedonantovelvollisten yritysten ja EU-tavarakauppaa harjoittavien yritysten lukumäärät vuosina 1999 - 2014

Vuosi	Intrastat-tiedonantovelvollisia	EU-tavarakauppaa harjoittavia yrityksiä	Intrastat otoksessa yrityksistä %
1999	4 130	25 771	16,0
2000	4 658	27 077	17,2
2001	5 224	26 988	19,4
2002	5 812	27 538	21,1
2003	6 452	28 705	22,5
2004	7 724	31 450	24,6
2005	9 063	33 644	26,9
2006	9 193	34 997	26,3
2007	9 312	35 832	26,0
2008	7 985	37 780	21,1
2009	7 481	39 388	19,0
2010	7 224	56 639	12,8
2011	6 868	60 087	11,4
2012	6 939	64 501	10,8
2013	6 946	68 727	10,1
2014	5 716	68 727	8,3

Vuonna 2008 tilastoarvon ilmoittaminen koettiin viidenneksi työllistävimmäksi kohdaksi. Tilastoarvon ilmoittaminen on ollut vuoden 2010 tammikuun ilmoituksista lähtien vapaaehtoista kaikille yrityksille. Ilmoittajien kokemus tämän tiedon ilmoittamisesta ei ollut muuttunut tästä huolimatta pienemmäksi.

Vuonna 2008 nettopainon ilmoittaminen koettiin kolmanneksi työllistävemmäksi. Nettopainon (kg) ilmoittaminen on ollut vuoden 2011 tammikuun ilmoituksista alkaen vapaaehtoista niille nimikkeille, joilla on lisäpaljous (toinen paljous). Ilmoittajien kokemus nettopainon ilmoittamisen vaikeudesta kuitenkin kasvoi kahdeksan prosenttiyksikköä suuremmaksi, samalla nettopaino nousi toiseksi työllistävemmäksi kohdaksi.

Esimerkkejä mahdollisista muutostoimenpiteistä Intrastat-tiedonantorasitteen pienentämiseksi:

1. EU-vienti kerättäisiin nykyistä tarkemmalla tasolla ja tilastoviranomaiset vaihtaisivat kerätyn yrityskohtaisen aineiston kauppakumppanimaan kanssa, jossa kumppani EU-jäsenmaan EU-vientidataa käytettäisiin vastaanottajan EU-tuontidatana. EU-tuontia ei kerättäisi Intrastat-järjestelmällä. *Rasitteen vähennysarvio enintään 128,9 htv⁵.*
2. TYVI-ilmoittajat siirtyisivät käyttämään muita sähköisiä ilmoitustapoja ja oletettaisiin yrityksissä ilmoittamiseen käytettävän ajan muuttuvan samaksi kuin muita sähköisiä ilmoitustapoja käytävillä. *Rasitteen vähennysarvio enintään 90 htv.*
3. Kerättäisiin 10 % nykyistä vähemmän EU-tuonin kokonaisarvosta. *Rasitteen vähennysarvio 78,3 htv ja 3719 EU-tuontivelvollista vähemmän.*
4. Kerättäisiin 8 % nykyistä vähemmän EU-tuonin kokonaisarvosta. *Rasitteen vähennysarvio 70,3 htv ja 3436 EU-tuontivelvollista vähemmän.*
5. Kerättäisiin 6 % nykyistä vähemmän EU-tuonin kokonaisarvosta. *Rasitteen vähennysarvio 60,9 htv ja 3073 EU-tuontivelvollista vähemmän.*
6. Kerättäisiin 4 % nykyistä vähemmän EU-tuonin kokonaisarvosta. *Rasitteen vähennysarvio 48,0 htv ja 2568 EU-tuontivelvollista vähemmän.*
7. Kerättäisiin 2 % nykyistä vähemmän EU-tuonin kokonaisarvosta. *Rasitteen vähennysarvio 31,4 htv ja 1817 EU-tuontivelvollista vähemmän.*
8. CN-nimikkeistön yksinkertaistaminen. *Rasitteen vähennysarvio 0 - 20 htv.*
9. Sähköisen ilmoittamisen helpottaminen ja kehittäminen. *Rasitteen vähennysarvio 0 – 20 htv.*
10. Paperi-ilmoittajat siirretään käyttämään sähköisiä ilmoitustapoja. *Rasitteen vähennysarvio 0 - 5 htv.*

Yllä olevat rasitteen vähennysarviot ovat nykytilanteeseen verrattuna jos vain kyseessä oleva kohta toteutettaisiin. Näistä ensimmäistä kohtaa suunnitellaan EU-tilastotoimen VIP-projektissa nimeltään SIMSTAT (single market statistics). Tässä Suomen Tulli toimi koordinaattorina pilottivaiheessa ja on meneillään olevassa testausvaiheessa aktiivisesti

⁵ Yrityksien Intrastat-ilmoittamiseen käyttämien henkilötyövuosien vähennysarvio.

mukana. Kohtien 3 - 7 osalta tarkemmat rasiitteen vähennysarviot tehdään vuoden 2015 aikana osana EU:n johtamaa toista projektia. Vuonna 2008 CN-nimikkeistössä oli noin 9700 tavaranimikettä ja vuonna 2014 noin 9300 tavaranimikettä, joten kohdan kahdeksan osalta yksinkertaistaminen on hidasta. Eräät jäsenmaat haluaisivat jopa lisätä nimikkeiden määrää. Sähköistä Intrastat-ilmoittamista kehitetään vuosittain.

EU-maiden Intrastat-järjestelmien vertailu

EU-asetusten mukaan kaikissa EU-maissa on tavarakaupasta kerättävä Intrastat-tiedonkeruulla EU-tuonnin kokonaisarvosta 93 % ja EU-viennistä 97 %. Kynnysarvoraja tarkoittaa sitä, että yrityksen EU-kaupan pitää ylittää raja vuositasolla. Mitä suurempi euromääräinen kynnysarvoraja on, sitä enemmän pieniä yrityksiä on vapautettu Intrastat-tiedonantovelvoitteesta. Kattavuusprosentti tarkoittaa osuutta kokonaisarvosta, joka Intrastat-järjestelmällä kerätään.

Taulukossa 5 on esitelty vuoden 2014 euromääräiset kynnysarvorajat ja kattavuusprosentit EU-maittain. EU-tuonnin kynnysarvoraja Suomessa (500 000 euroa) oli EU-maiden keskiarvoa (379 500 euroa) suurempi, mutta Intrastat-tiedonkeruulla kerättiin Suomessa 1,7 % vähemmän EU-tuonnin arvosta kuin EU-maissa keskimäärin. Vastaavasti EU-viennin kynnysarvoraja Suomessa (500 000 euroa) oli EU-maiden keskiarvoa (361 846 euroa) suurempi, mutta Intrastat-tiedonkeruulla kerättiin Suomessa 0,3 % vähemmän EU-viennin arvosta kuin EU-maissa keskimäärin.

Taulukko 5. Intrastat kynnysarvorajat ja kattavuusprosentit EU-jäsenmaissa vuonna 2014

EU-jäsenmaa	EU-tuonti		EU-vienti	
	Euro	%	Euro	%
Belgia	700 000	96,3	1 000 000	97,4
Bulgaria	184 065	95,3	107 371	98,1
Tšekin tasavalta	320 000	96,6	320 000	98,1
Tanska	804 000	93,5	670 000	97,1
Saksa	500 000	97,0	500 000	98,3
Viro	200 000	95,4	130 000	97,5
Irlanti	191 000	95,0	635 000	97,0
Kreikka	100 000	95,9	90 000	98,0
Espanja	250 000	98,0	250 000	99,0
Ranska	460 000	98,7	460 000	97,9
Kroatia	157 000	95,0	157 000	95,5
Italia	200 000	98,0	200 000	99,0
Kypros	100 000	93,4	55 000	97,4
Latvia	130 000	95,6	130 000	96,5
Liettua	202 734	96,3	217 215	97,3
Luxemburg	200 000	97,6	150 000	98,2
Unkari	337 000	96,3	337 000	98,0
Malta	700	99,0	700	99,0
Alankomaat	1 500 000	93,0	1 500 000	97,0
Itävalta	550 000	93,4	550 000	96,9
Puola	358 423	98,2	358 423	98,8
Portugali	300 000	94,7	250 000	97,8
Romania	112 040	97,0	201 672	97,0
Slovenia	120 000	97,2	200 000	97,7
Slovakia	200 000	96,1	400 000	97,4
Suomi	500 000	94,3	500 000	97,4
Ruotsi	450 000	96,6	450 000	98,1
Iso-Britannia	1 499 040	94,0	312 300	97,0
EU-28	379 500	96,0	361 846	97,7